

**Журито по азбучен ред НОМИНАЦИИ ЗА
АНТИНАГРАДИ „ГОЛЕМИЯТ БРАТ“
ЗА НАРУШАВАНЕ ПРАВОТО НА НЕПРИКОСНОВЕНОСТ НА ЛИЧНИЯ ЖИВОТ
В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2012**

Категория „Държавна институция, нарушавала най-грубо правото на неприкосновеност на личния живот, през 2012 година“

1. Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР)

Мотиви:

За това, че през м. октомври 2012 г. с официално писмо, отправено до централите за метадоново лечение в столицата, СДВР е изискала списъци с трите имена и ЕГН на всички граждани, включени в специалните метадонови програми.

Първата публикация по случая е в e-vestnik <http://e-vestnik.bg/16009/bezpretsedentno-politsiyata-iska-ot-lekari-spisatsi-s-lekuvashiti-se-narkomani/>, в който е публикувано и факсимиле от писмото, подписано от началник Сектор ОПКП в СДВР. Коментар по казуса е публикуван и в бюлетина на ПДИ: [Коментар на юриста:](#)

[Защитата на данни за здравословното състояние е с по-висока степен](#)

2.Групова номинация за общините, създали регламенти за издаване на безплатни детски карти за градски транспорт, според които превозвачите са започнали да събират непропорционално голям обем от лични данни за децата от 0 до 7 години. Действително, регламентите са в изпълнение на Постановление № 352 на МС/22.12.2011 г., с което се въвежда изискване за наличие на превозен документ за безплатно пътуване на деца до 7 /седем/ навършени години. Сред известните досега общини са Община Варна и Община Пловдив.

Мотиви:

Според информация, публикувана на сайтовете за градски транспорт и по-конкретно "Градски транспорт - Варна" ЕАД (<http://www.gtvarna.com/obiavi/2012/karti-za-deca-do-7-godishna-vzrast/>), картата се издава ежегодно, а за всяко издаване на картата е необходимо да се представят документи удостоверяващи възрастта на детето и неговия адрес както следва:

Акт за раждане (копие);

Документ за самоличност на родител/настойник/

Снимка на детето (формат -2см/2,5см) 1 /един/ брой.

В Пловдив са отишли и по-далеч. Освен, че също изискват тези документи, в Пловдив (<http://hebrosbus.com/bg/news/karti-za-detza-do-7-navarsheni-godini.49/>) са организирали и регистър, в който ще се записват всички тези данни.

За сравнение, Столичната компания за градски транспорт не поставя подобни изисквания, родителите сами поставят снимката на детето и могат да получат картата само срещу трите имена на детето (<http://www.sofiatraffic.bg/bg/news/738/zapochna-izdavaneto-na-karti-za>)

3. Столичен Общински Съвет (СОС) за регламента, според, който общинската фирма - Център за градска мобилност, изисква копия от лични карти и нотариални актове на живеещите в центъра на София, кандидатстващи за стикер за паркиране в платените зони.

Мотиви:

Става дума за Наредба за организация на движението на територията на Столичната община, приета от Столичния общински съвет. Приложение №15 (към чл. 50а, ал. 6) на наредбата определя "Ред и условията за издаване на винетен стикер за локално платено паркиране на ИПС на собственици на обособени жилищни имоти, попадащи в зоните за почасово платено паркиране". Според въпросния "ред", ако искаш да получиш стикер, трябва да подадеш заявление, към което се прилагат: копие на лична карта, копия на документи за платен данък на колата, платена гражданска отговорност, копие на документ за собственост на имота.

Допълнителен мотив за номинацията е историята, в която контролори от градския транспорт да конфискували абонаментната карта на младо момиче, взели телефонния ѝ номер, след което момичето било подложено на тормоз.

Повече по двете теми тук:

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1692254>

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1696914>

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/obshtestvo/2012/08/12/1886543_za_bebetata_i_kolite/

4. Комисия за защита на потребителите

Мотиви:

За това, че Комисията за защита на потребителите, изисква ЕГН от жалбоподателите, обърнали се към нея. Това е в противоречие както с разпоредбите на АПК, така и с разпоредбите на ЗЗЛД. За тази си практика, КЗП е глобена от КЗЛД с 14 хил. Лева глоба.

Повече по темата тук

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1704666>

5. Министър Симеон Дянков

Мотиви:

Заради скандала с раздадените от него бонуси в МФ и прикриването на служителите, които са ги получили, под претекста, че това са лични данни. Въпреки това с помощта на опозицията това даде възможност да излязат бонусите в други държавни ведомства, доведе до оставки в НЗОК и Агенцията по вписванията, премиерът нареди бонусите на политическите лица да се върнат, а системата за възнаграждения в държавната администрация бе променена.

Ето с кой материал започна всичко

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1207799>

6. Министерския съвет на Република България за бездействието си по внасяне на промени в регламентацията по използване на Специални Разузнавателни Средства и достъп до Трафикни данни, гарантиращи по-висока степен на защита на личната сфера.

Мотиви:

През 2011 и 2012 г. парламентарната подкомисия за контрол над СРС и ЗЕС публикува тревожни доклади за прекомерен брой използвани СРС и предоставени на МВР и службите за сигурност лични данни. В началото на 2011 г. подобен доклад бе оповестен и от ВКС, към Министерството на правосъдието се създаде работна група за подобряване на ЗСРС. Въпреки установените пропуски, непълноти и несъвършенства в законите уреждащи използването на трафични данни и специални разузнавателни средства - Закон за специалните разузнавателни средства и Закон за електронните съобщения, въпреки препоръките на спец. подкомисия за парламентарен контрол по използването на СРС, в Народното събрание не са внесени от правителството никакви текстове за промяна на съществуващите регламенти.

Що се отнася до предоставянето на трафични данни, броят на тези случаи без съдебно разрешение нараства ежегодно. Правителството бе вносител на измененията през 2010 г., които позволиха съществуването на две процедури за достъп до трафични данни – със и без съдебно разрешение. До момента не виждаме никакви стъпки за подобряване на ЗЕС. По темата прилагаме извлечение от Годишен доклад за дейността на подкомисията към комисията по правни въпроси, която осъществява предвидените в чл. 34б от зсрс и чл. 261б от зес парламентарен контрол и наблюдение за 2011 г.

7. Прокуратура на РБ - обща номинация за окръжните прокуратури за огромното количество искания за използване на СРС без по-късно да се използват като доказателствен материал

Мотиви:

Видно от приложения доклад па подкомисията към Народното събрание СРС се използват твърде често без това реално да бъдат използвани и наказателния процес.

Обобщени данни от доклада на подкомисията за 2011 год.:

А/ Обобщени данни за разрешаването, прилаганите и използването на СРС:

Данни за прилагане и използване на СРС		(от 01.01.11г. до 30.12.11г.)
1	Брой лица, спрямо които са прилагани СРС	7 881
2	Брой искания за прилагане на СРС	13 846
3	Брой разрешения за прилагане на СРС	13 624
4	Брой откази за прилагане на СРС	116
5	Брой изготвени ВДС	3 557
6	Брой ВДС използвани в Съдебно производство	747
7	Брой на исканията по чл.18 от ЗСРС	114
8	Брой на разрешенията по чл.18 от ЗСРС	67
9	Брой на исканията по чл.12 от ЗСРС	4 481 лица
10	Брой разрешения по чл.12 от ЗСРС	4 043
11	Брой искания и разрешения от друг съдебен район	118

Б/ Обобщени данни за разрешаването и осъществяването на достъп до данните по чл.250а ал.1 от ЗЕС.

Данни за достъп до информация по реда на ЗЕС		(от 01.01.11г. до 30.12.11г.)
1	Брой разрешения за достъп до данни по ЗЕС по реда на НПК	58 702
2	Общ брой разрешения за достъп до данни по чл.250б ал.1 от ЗЕС	15 350
3	Брой откази за достъп до данни	639

8. Софийски градски съд– за прекомерното даване на разрешения за използване на СРС
(видно от доклада на подкомисията към Народното Събрание)

Категория „Частна компания/структура, нарушавала най-грубо правото на неприкосновеност на личния живот, през 2012 година“

1: Онлайн магазин за продажба на шпионско оборудване – SRS.BG.

Мотиви:

За това, че с цел реклама на оборудването, което продават, от фирмата са инсталирали камери за наблюдение на ключови места в София (улици, площи), които позволяват он лайн наблюдение. Камерите не са обозначени и гражданите няма как да знаят, че биват заснемани и съответно излъчвани по интернет в реално време. Камерите позволяват увеличение, което дава възможност лицата спокойно да бъдат разпознавани. В началото на 2012 година, камерите дори позволяваха насочване към определени прозорци на частни имоти (напр от камерата инсталирана на площада до паметника на "Св Патриарх Евтимий"). След публикация в бюлетина на ПДИ, част от камерите са преориентирани, така, че вече няма възможност да се наблюдават частни апартаменти, но наблюдението на улиците продължава.

2. „У-АйДи” ООД – компания, която събира и обработва данни на студенти, с цел издаването на спец карти, даващи преференциални цени на притежателите в заведения и дискотеки.

Мотиви:

Въпросните UID Student карти, брандирани с логото на Националното представителство на студентските съвети (НПСС) и даващи отстъпки при консумация на алкохол в определени заведения, представляват PVC пластика с идентификационен номер и магнитна лента с подробно информационно съдържание за картопритежателя и възможност за онлайн проследяване на текущия баланс, консумация и натрупани промоционални точки. За да получат такава карта, кандидатите попълват формуляр с всичките си лични данни, както и подробности за себе си. Дейността на фирмата стана обект на обществено обсъждане, когато стана ясно, че дружеството, съвместно с Националното представителство на студентските съвети в Република България (НПСС), провеждат кампания по безплатно издаване на подобни карти на територията на УНСС. За случая НПО сдружение „Майки срещу насилието в Студентски град“ е сезирало КЗЛД

Публикации по темата:

http://news.ibox.bg/news/id_445792841

http://news.ibox.bg/news/id_1945217531

3. „Топлофикация София” ЕАД

Мотиви:

За това, че изискват от абонатите си копия от нотариалните актове. За това дружеството е глобено от КЗЛД, като е наложена глоба.

По темата прилагаме решение на КЗЛД

4. Компанията „Ню геймс“ ООД – за провеждането на играта „Стани милионер“

Мотиви:

За това, че обработват лични данни на гражданите в противоречие с разпоредбите на ЗЗЛД като:

- обработват лични данни на гражданите без тяхното изрично съгласие.
- призовават гражданите да участват в играта без да обявят кой точно ще обработва данните и следователно кой ще носи отговорността за евентуалното неправомерно обработване. За това дружеството е глобено от КЗЛД.

По темата прилагаме решение на КЗЛД

5. EVN България –

Мотиви:

За искането им отправено до КЗЛД за перманентен достъп до националната база данни на населението с цел – събиране на вземания от некоректни длъжници.

По сходен случай, КЗЛД се е произнесла със Становище постановено по повод искане на друго дружество, а именно - „ВиК“ ЕООД, гр. Б. Комисията приема, че достъп до националната база данни на населението с цел – събиране на вземания от некоректни длъжници е недопустимо.

6. Колекторските фирми, които събират вземанията на различни компании с некоректни длъжници.

Мотиви:

– за системно нарушаване на правата на гражданите на защита на личните данни. За тормоз над гражданите, чиито вземания следва да събират. Служители на фирмите звънят на некоректните длъжници по всяко време на денонощието, като в някои случаи се употребяват груби думи, заплахи и обиди. Срещу фирмите има много подадени жалби към КЗЛД.